

GRODNIEMENSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-5-6
Administracja „10-11-4-6”
Prenumerata miesięczna zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 72 Rok I
GRODNO
niedziela 12 paźdź. 1924 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 8-mi szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte za mówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Kino LIRA | **Ekscentryczny zakład** | W roli **Carlo Aldini**
Egzotyczny dramat w 10 aktach. | głównej | **i Hedda Vernon**

Kino EDEN | **Kobieta z załką** | W roli **Alfred Abel,**
(Dzieje kobiety upadłej) | Dramat w 7 aktach | głównej | **Diaua Carrenne**
i Fred Kartner.

Dookoła podatków

Ministerstwo Skarbu rozesłało do wszystkich Izb Skarbowych i Urzędów Okólnik № 73, lit. B. P. E. lic. 5384/III w którym Ministerstwo, mając na względzie, iż ściąganie wymierzonych kwot podatkowych mogło by zagrozić w niektórych wypadkach egzystencji gospodarczej płatnika, rujnując nawet niekiedy warsztaty ich pracy, zarządza by w terminie od 15 do 25 b. m. wniesione przez płatników odwołania zostały rozpatrzone i zaopiniowane przez komisje szacunkowe przy bezwzględny współudziale rzeczoznawców, powołanych dla każdej branży z osobna z liczbą osób poleconych przez organizacje i zrzeszenia zawodowe, przyczem Ministerstwo poleca, by ograniczyli przymusowe ściąganie podatków do wysokości kwot, przypadających zgodnie z decyzją komisji rzeczoznawców.

Skutkiem powyższego Zw. Kupców zawiadomił poszczególne branże aby wydelegowały swych przedstawicieli, celem przyjęcia udziału w posiedzeniach Komisji dla ustalenia słusznej normy podatkowej. Zw. Kupców składa z siebie wszelką odpowiedzialność w stosunku do płatników z pośród tych branż, które delegatów swych do komisji nie wysła.

Zaiste wielką musiała być krzywda wymierzona niebacznością lekkomyślnych komisji szacunkowych, skoro pod jej wpływem mogli wydrzeć się tak potężny zbiorowy krzyk, który z najdalejzych zakątków kraju dotarł do centrum władzy. Wielki i dźwięczący istotną mocą prawdy musiał być ten krzyk, skoro tak szybko nadechodził sukces w postaci komunikatu Ministra Skarbu, będący wyrazicielem wiary władz w głosy społeczeństwa i dający najwyższą sumę zaufania, jaka

władza temuż społeczeństwu okazać mogła, oddając w jego ręce prawo sądenia siebie samych i moc stanowienia o własnym losie.

Eksperti, mający przystąpić do aktu kontroli powinni zdawać sobie sprawę z nadzwyczajnej ważności swego zadania, są bowiem ciałem mającym ustanowić równowagę w dziedzinie najbardziej pod tym względem zachwianej. Zadanie komisji jest nader ciężkie i odpowiedzialne, ma ona bowiem uzgodnić trzy, sprzeczne poniekąd na pierwszy rzut oka, interesy.

Ratować zagrożoną egzystencję istotnie skrzywdzonych, ratować honor współobywateli wobec zarzutów, że podniesiony krzyk jest symulacją obliczoną na efekt oraz przez prostolinijsność zasad postępowania stać twardo na straży dobra i interesów Państwa.

Jakkolwiek stojemy mocno na gruncie głębokiego przekonania że przez niepomiarne, fantastyczne niekiedy cyfry, wyznaczone płatnikom, działa się większości krzywda, to z drugiej strony mamy podstawę wnosić, że 50 proc. zażaleń było złożonych bez głębokiego przekonania o słuszności podawanego rekursu — jedynie dla zwyczaju lub celem wywołania przez masowy protest pożądanego efektu.

Efekt został osiągnięty, komisja, tworząca się obecnie rozetnie ten zaciśnięty węzeł gordyjski. Aby jednak rozcięcie to ułatwić należy aby ci wszyscy, którzy nie mają zbyt wielkich pretensji do Komisji szacunkowej lub którzy mają podstawę mniemać, iż z jakichkolwiek przyczyn rekursy ich uwzględnione być nie mogą — cofnęli takowe, zdejmując tym sposobem część ciężaru z bark Komisji rewizyjnej.

Nie wiemy, czy powstająca komisja rewizyjna ma rozpatrywać tyl-

ko kwestje zbyt wygórowanych opłat, czy też wszystkie sprawy bez wyjątku. W pierwszym wypadku byłoby to złatwienie sprawy polewicze, gdyż sprawiedliwość stała by się jedynie dla tyoh, od których żądano zbyt wiele — normując zapłatę do istotnej sumy należności, ci zaś, którym wyznaczono zbyt mało, pod strychnicę równowagi podciągnięci by nie zostali i problemat sprawiedliwości nie był by definitywnie załatwiony a przecież w powstającej akcji o nic więcej nie chodzi, jak o rozwiązanie tego właśnie problemu.

Święcenie niedziel

Konstytucja zapewniając nam prawo krytyki wszelkich rozporządzeń nie zapewnia jednak prawa nie stosowania się do takich. Wolno nam narzekać, wolno krytykować jeżeli chcemy rozporządzenie o święceniu niedziel, wolno czynić zabiegi o skasowanie tego rozporządzenia jeżeli nie dogadza ono interesom ogółu czy jego części jednej rzeczy tylko nie wolno bezkarnie a mianowicie gwałcić tych rozporządzeń.

W ubiegłą niedzielę na domu № 3 przy ul. Piłsudskiego 5 robotników blacharskich pracowało przy układaniu dachu, napełniając zwykłym w takich razach hałasem przestrzeń, gwałcąc ciszę świąteczną. Oryginalnym jest to, że przechodzący posterunkowi, wiedząc zapewne o istnieniu przepisów, ograniczyli się jedynie do spozierania w górę dla zaspokojenia ciekawo-

ci, skąd ten hałas powstaje. Dopiero na skutek meldunku jednego z lokatorów domu, sprowadzono winnych pogwałcenia przepisów do Komisariatu dla sporządzenia protokołu.

Zarówno Komenda Policji, jakoteż i Starostwo płazem tego puścić nie powinny, tembardziej, że za takie drobne przekroczenie jak cichaczem przez tylne wejście uskutecznaną sprzedaż bochenka chleba, sklepikarz podlega surowym karom pieniężnym. O.

Tydzień lotniczy

Wyciąg z protokołu posiedzenia ogólnego komitetu „Tygodnia Lotniczego L. O. P. P.” w Grodnie. d. c.

12 października — niedziela

Kwesta ew. popis lotniczy.
Sekcja organizacyjna: Zarząd Komitetu L.O.P.P. w Grodnie.
Organizację „Tygodnia Lotniczego” w większych ośrodkach gminnych w powiecie powierzono Zarządowi Komitetu przy pomocy inspektora samorządowego p. Reinhardta, ustalając ogólny program z zastosowaniem go do miejscowych warunków.

1) Nabożeństwo z odpowiednim kazaniem, zachęcające ludność do ofiar.

2) Odczyt, propaganda w szkole miejscowej.

3) Zabawa ludowa z tańcami.

4) Opodatkowanie przedsiębiorstw i inne imprezy dochodowe.

5) Kwesta.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z prowincji o wpłacenie prenumeraty za m. październik.

Teatr-Miejski pod dyr. Br. Skąpskiego. | **Dziś 12 październik 1924 r.** | **„Przjaciółka Pana Ministra“** | **Premiera**
Komedia Engla — na L. O. P. P.

Tydzień Lotniczy 5-12

Zapisujcie się na członków Ligi! Nie żałujcie grosza na lotnictwo!

KRONIKA

Teatr Miejski

Dziś w niedzielę premiera głośnej efektownej sztuki „Przyjaciółka pana Ministra” 3-aktowej komedji Aleksandra Engla, zlokalizowanej przez Stefana Turzkiego.

Akoja tej pełnej szczerego sentymentu i komizmu komedji odbywa się w jednej ze znanych miejscowości kapitulowych. Sztuka obfituje w cały szereg przygod i kompromicznych sytuacji. W rolach głównych ujrzymy p. Wojciechowską (postać tytułowa), Müllerowa (Adela), Skapskiego (minister), Sulimę (japończyk), Urbańskiego (Kredelberg) i in.

Część dochodu przeznaczona na L. O. P. P. Rendez-vous całego Grodna.

Przerwa w komunikacji telefonicznej

Z powodu remontu kabli przerwana została komunikacja telefoniczna do środy prz. tygodnia w rejonie ul. Dominikańskiej, Kolozańskiej i pl. Batorskiego.

Ze Zjazdu Samorządowego w Wilnie

W tych dniach powrócił ze Zjazdu Samorządowego w Wilnie delegat m. Grodna inż. Cytarżyński. Sprawozdanie niebawem podamy.

Z Kasy Chorych

Wobec wzrastającej frekwencji chorych w przychodni Kasy Chorych w Grodnie, powiększono liczbę lekarzy przez zaangażowanie Dr. Lichtensztejna neurologa i Dr. Epstejna lekarza dzielnicznego (Brygidzka 11). Dla wiadomości interesowanych komunikujemy, że Dr. Lichtensztejn ordynuje w przychodni Kasy Chorych od 14 — 15-tej godz.

Poswienienie gm. szkolnego

Przy ul. Dominikańskiej-10, nastąpi w dniu 12-ym poświęcenie gmachu gimnazjum żeńskiego, poprzedzone nabożeństwem w kościele Brygidzkim.

Proszeni jesteście

o podanie do wiadomości, że p. Kazimierzowa Giedrojoiciowa, w Komitecie tygodnia L. O. P. P. udziału nie przyjmuje.

W sprawie samobójstwa s. p. Urbańskiego

Zjawił się w naszej redakcji p. M. Urbański, ojciec desperata, który prosi nas o zaznaczenie, że wieść krążąca po mieście, która dostala się do prasy o przyczynie samobójstwa w postaci ubrania jest na niczem nie oparta, p. M. zaznacza, że wogóle żadna realna przyczyna nie istnieje i zagadkę tę zabrał ze sobą nieboszczyk do grobu.

Niezrozumiały postępek

„Nowe Życie” podaje pod powyższym tytułem nast. wzmiankę:

„W ubiegłą niedzielę, panie, które zostały zaproszone przez kom. L. O. P. P. do przeprowadzenia zbiórki, zwróciły się do cukierni p. Maleszy z prośbą o danie stolika na parę godzin. P. Malesza stolika nie dał, chociaż wiedział na jaki cel była prowadzona zbiórka, co świadczy b. ujemnie o tej firmie, w ta-

kich wypadkach należy dawać dobry przykład”.

Potępiając postępek p. Maleszy my od siebie musimy mieć przykład postawić żydowskie firmy, zawsze chętnie udzielające stolików i krzeseł, które właściciele sklepów sami paniom kwestującym wynosili.

Do Grodna

przyjedzie w połowie b. m. Podsekretarz Stanu Min. Wyznań R. i O. P. p. Kopuszński w asystencji Kuratora Białostockiego p. Pylakowskiego. P. Wiceminister przyjeżdża na lustrację szkół średnich i powszechnych, jak również dla zbadania całokształtu stosunków polityki szkolnej na północno-wsch. Kresach. Z Grodna nastąpi wyjazd do Wilna.

Komunikat

Magistrat m. Grodna zawiadomił Związek Kupców w Grodnie, że na skutek pisma Województwa, Białostockiego z dn. 4 X r. b. L. S. M. 1999/218, sklepy żydowskie ze sprzedażą mięsa koszernego, drobiu i ryb mogą być otwarte w soboty: 27 września 11 i 18 października b. r. od godziny 19-ej do 22-ej.

Smaczne obiady

Dochodzą nas słuchy, że P. T. członkowie i stali goście „D. O.”, za niską opłatą otrzymują smaczne obiady w kasynie na Starym Zamku, gdzie kuchnię i jadalnię przeniesiono z piętra na parter dla dogodności uczęszczających na Zamek.

Z powyższego widać energicznie kierującą rękę w adm. „D. O.”, że tylko życzyć możemy by coraz więcej gości korzystało z jadalni „D. O.”

Bal Weteranów

„Dowiadujemy się, że zawiązał się Komitet, który nosi się z zamiarem urządzenia w „Domu Oficera” balu weteranów, z którego dochód przeznaczony ma być dla uczestników w powstaniu 1863 roku.

Nie wątpimy, że tak szlachetny cel poprze każdy, na samą myśl, że nadarzy się sposobność przyjęcia z pomocą naszym zasłużonym „dziadkom”, którzy rwali się ognis do wywalczenia niepodległej Ojczyzny, którzy rwali się do walki z wrogiem nam usposobionym caratem”.

Sprostowanie

W artykule „Lotne koncerty” w składaniu, opuszczono cały ustęp, który zamieszczamy poniżej.

P. Kucharczykówna, ze względu na szczupłość estrad orkiestrowych, w restauracji Pytki, hotelu Europejskiego, swój numer taneczny dawała jedynie w Royalu, który posiada, odpowiednią scenę, gdzie mogła się popisać ze swymi prawdziwie artystycznymi produkcjami posiadającymi w Grodnie ustaloną sławę.

Akompanjował jak zwykle doskonale p. Kahanowicz.

Dzierżawa majątek poszukiwany jest się w Grodnie, szacunkowo od 120 — 200 ha. Informacje pisemne z wyszczególnieniem warunków lub osobiste oferty zgłaszać do T-wa Parcelacyjno - Pomiarowego Osadnik Kresowy Jagiellońska Nr. 34.

Odgłosy z prowincji

Wielki Dwór
Wielki Dwór, gm. Nowy Dwór
dnia 8. X. 24

Nasza wieś została poruszona morderstwem, dokonanym na osobie tat. mieszkańca Mr. Juchniwicz lat 56, której trupa znaleziono w polu.

Podobnie pada na moza zamordowane, który sądząc z słów nieboszczyka zdołał się nad nią o statniami czasu, bijąc niefortunnie. W swoim czasie rodzina ta żyła ze sobą w absolutnej zgodzie i do stalku, dopiero w czasie wojny skuikiem spalenia się siedziby Juchniwiczów, zmuszeni byli zadowolnić się zamieszaniem w lepiance, zbudowanej na przedzie od tej pory stosunki domowe popyły się ze szczerem, zdarzały się częste sprzeczki i dochodziło do bijatyki. Tego dnia Juchniwicz oboje zajęli się kopaniem kartofli w po-

id. i gwałtownie w pobliżu nie było nikogo, nie było też od tego miejsca żadnego nadzoru, bez życia. Postawienie mordercy, prowadzący dochodzenie samostwał w Juchniwiczu. Zamordowana osierociła 4-ro dorosłych dzieci.

Wielki Dwór, gm. Nowy Dwór, dnia 8. X. 24. Wskazywać, że tam to zabłąkała, które kiedy nie kiedy zabłąkała się do nas, również pełne gwałtów, zbrodni, kradzieży i różnych podłości. (Wielki Dwór, że tam to zabłąkała, kiedy nie kiedy zabłąkała się do nas, również pełne gwałtów, zbrodni, kradzieży i różnych podłości. Dzięki tej prasie nasz wieśniak widzi jak na dłoni, że na świecie nie się nie dzieje tylko zbrodnia i gwałcenia — *Przyp. zecera*.)

Wina tego jest brak oświecenia. Człowiek patrzy na człowieka jak zwierzę na zwierzę. Gdy się pomyśli o tam wszystkim, opanowuje wprost niechęć do życia.

P. M.

Two ubezpieczeń „PIAST”
Oddział w Grodnie
pl. Batorskiego 2 tel. 18 i 62.
Wszelkie ubezpieczenia — od ognia, kradzieży, transportów życia, szymb, koni.

Kino „Lira” Anons!
Największy film świata:
Bitwa pod Cuszumą
(Markiza Jorisaka)
w tych dniach

Zgubiono dowód osobisty, wydany na imię Agnieszki Miecik kowskiej przez Starostwo w Limanowej. 3-3

Ceny zniżone! Uwaga P. T. Nauczycielstwa i Młodz. Szkolnej
Księgarnia i skład materiałów pisemnych
E. IBERSKIEGO GRODNO
Dominańska 31.
poleca w wielkim wyborze na rok szkolny 1924 — 1925
Podręczniki szkolne. Dla wszystkich Grodzieńskich Zakładów Naukowych po cenach wydawnictw warszawskich!
Artykuły pisemne, przyrządy do rysunków i kreślenia i t. d.
UWAGA: młodzież szkolna zakupująca u nas podręczniki szkolne, otrzymuje zupełnie bezpłatnie „mój dziennik” do zapisywania lekcji.

Rozkład pociągów na st. Grodno.
ważny od 1 czerwca 1924 r.

Grodno — Wólkowyśk	Nr 253/254	przybycie 13.08	odejście 16.36
Zemgale — Warsz. Gl.	702 pos.	1.09	1.17
Wilno — Warsz. Wil.	712	4.30	4.45
Warsz. Gl. — Zemgale	701	4.38	4.43
Warsz. Wil. — Suwałki	781/734	6.02	6.37
Warsz. Wil. — Wilno	711	7.05	7.20
Warsz. Wil. — Zemgale	713	14.51	15.01
Zemgale — Warsz. Wil.	714	15.02	15.12
Suwałki — Warsz. Wil.	732/734	23.13	23.48
Grodno — Jeziory	—	—	6.30
Jeziory — Grodno	—	17.15	—

Nowa taksa drożkarska
w dzień w nocy

- 1) Za jazdę ze st. kolejowej Grodno do śródmieścia i odwrotnie zł. 1 gr. 10 „ 1 gr. 90
- 2) Za kurs w mieście „ 0 „ 75 „ 1 „ 10
- 3) Za godzinę jazdy z przerwami „ 3 „ 75 „ 6 „ —
- 4) Za jazdę na krańce miasta t. j. na Pohulanke, Rzeźnię, Nową Kolonję, przedmieście i Wiackie koszary „ 1 „ 10 „ 1 „ 9)

UWAGA: Taksa różni się przy Hosiach od 1 — 3 osób z bagażem do 20 kg. Przy większych ilościach osób i bagażu — według umowy